

Ivermectina per a la prevenció i el tractament de la covid-19

Maria Popp, Miriam Stegemann, Maria-Inti Metzendorf, Susan Gould, Peter Kranke, Patrick Meybohm, Nicole Skoetz, Stephanie Weibel

Resum i traducció del Centre Cochrane Iberoamericà de: Popp M, Stegemann M, Metzendorf M-I, Gould S, Kranke P, Meybohm P, Skoetz N, Weibel S. Ivermectin for preventing and treating COVID-19. Cochrane Database of Systematic Reviews 2021, Issue 7. Art. No.: CD015017. DOI: 10.1002/14651858.CD015017.pub2.

La ivermectina és eficaç per a la covid-19?

Missatges clau

No s'ha trobat evidència per avaluar l'ús de la ivermectina per tractar o prevenir la infecció per covid-19, ja que es considera que la base de l'evidència és limitada.

L'avaluació de la ivermectina continua en 31 estudis en curs. Aquesta revisió s'actualitzarà amb els seus resultats quan estiguin disponibles.

Què és la ivermectina?

La ivermectina és un medicament utilitzat per tractar paràsits, com ara els paràsits intestinals en animals i la sarna en humans. És un medicament barat i s'utilitza àmpliament en zones del món on les infestacions parasitàries són comunes. Té pocs efectes no desitjats.

Les proves realitzades al laboratori demostren que la ivermectina pot alentir la reproducció del virus de la covid-19 (SARS-CoV-2), però aquests efectes necessitarien dosis importants en els éssers humans. Els reguladors mèdics no han aprovat la ivermectina per a la covid-19. Només s'ha d'utilitzar com a part d'estudis ben dissenyats (els assaigs controlats aleatoritzats) que avaluen els potencials efectes.

Què es volia esbrinar?

Es volia saber si la ivermectina redueix la mort, la malaltia i la durada de la infecció en persones amb covid-19, o si és útil per a la prevenció de la malaltia. S'hi van incloure els estudis que van comparar el medicament amb un placebo, cap tractament, l'atenció habitual o tractaments per a la covid-19 que se sap que funcionen en certa mesura, com ara el remdesivir o la dexametasona. Es van excloure els estudis que van comparar la ivermectina amb altres medicaments que no funcionen, com la hidroxicloroquina, o que no se sap si són eficaços contra la covid-19.

Els efectes de la ivermectina en persones infectades es van avaluar respecte a:

- les persones que van morir;

- si els símptomes de covid-19 de les persones van millorar o van empitjorar;
- els efectes no desitjats;
- l'ingrés o el temps de permanència a l'hospital;
- l'eliminació del virus.

Pel que fa a la prevenció, es va analitzar l'efecte en la prevenció de la covid-19 i la infecció per SARS-CoV-2.

Què es va fer?

Es van buscar els assajos controlats aleatoritzats que van investigar la ivermectina per prevenir o tractar la covid-19 en humans. Les persones tractades amb ivermectina havien de tenir una prova de laboratori que confirmés la covid-19 i estar rebent el tractament a l'hospital o com a pacients ambulatoris.

Es van comparar i resumir els resultats dels estudis i es va qualificar la confiança en l'evidència sobre la base de criteris comuns sobre el grau de fiabilitat.

Què es va trobar?

Es van trobar 14 estudis amb 1.678 participants que van investigar la ivermectina en comparació amb cap tractament, placebo o atenció habitual.

Per al tractament, hi va haver nou estudis en persones amb covid-19 moderada a l'hospital i quatre en pacients ambulatoris amb covid-19 lleu. Els estudis van fer servir diferents dosis d'ivermectina i diferents durades del tractament.

Un estudi va investigar la ivermectina per prevenir la covid-19.

També es van trobar 31 estudis en curs, i n'hi ha 18 que encara requereixen aclariments per part dels autors o que encara no s'han publicat.

Resultats principals

Tractament a l'hospital de les persones amb covid-19

No se sap si la ivermectina comparada amb placebo o l'atenció habitual, al cap de 28 dies després del tractament:

- dona lloc a més o menys morts (dos estudis, 185 persones);

- empitjora o millora l'estat dels pacients avaluat per la necessitat de ventilació (dos estudis, 185 persones) o oxigen (un estudi, 45 persones);

- augmenta o redueix els episodis no desitjats (un estudi, 152 persones).

Set dies després del tractament, no se sap si la ivermectina:

- augmenta o redueix les proves negatives de covid-19 (dos estudis, 159 persones).

La ivermectina comparada amb placebo o l'atenció habitual podria donar lloc a una escassa o nul·la diferència en la millora de l'estat dels pacients al cap de 28 dies del tractament (un estudi, 73 persones) o en la durada de l'estada hospitalària (un estudi, 45 persones).

Tractament de pacients ambulatoris amb covid-19

No se sap si la ivermectina comparada amb placebo o amb l'atenció habitual:

- dona lloc a més o menys morts al cap de 28 dies del tractament (dos estudis, 422 persones);

- empitjora o millora l'estat dels pacients al cap de 14 dies del tractament avaluat per la necessitat de ventilació (un estudi, 398 persones);

- augmenta o redueix les proves negatives de covid-19 al cap de set dies del tractament (un estudi, 24 persones).

La ivermectina, comparada amb placebo o l'atenció habitual, podria donar lloc a una escassa o nul·la diferència en la millora de l'estat dels pacients ambulatoris al cap de 14 dies del tractament (un estudi, 398 persones) o en el nombre d'episodis no desitjats al cap de 28 dies del tractament (dos estudis, 422 persones).

Cap estudi va analitzar els ingressos hospitalaris en pacients ambulatoris.

Prevenió de la covid-19

No se sap si la ivermectina provoca més o menys morts en comparació amb cap medicament (un estudi, 304 persones); cap participant va morir al cap de 28 dies de prendre el medicament. Aquest estudi va informar sobre els resultats del desenvolupament dels símptomes de covid-19 (però no de la infecció confirmada per SARS-CoV-2) i dels episodis no desitjats, però d'una manera que no es va poder incloure a les anàlisis. Aquest estudi no va analitzar els ingressos hospitalaris.

Quines són les limitacions de l'evidència?

La confiança en l'evidència és molt baixa perquè només va ser possible incloure 14 estudis amb pocs participants i pocs episodis, com ara morts o necessitat de ventilació. Els mètodes van diferir entre els estudis i no proporcionen informació sobre tot allò que interessa, com la qualitat de vida.

Quin és el grau d'actualització d'aquesta evidència?

L'evidència està actualitzada fins al 26 de maig del 2021.

Conclusions dels autors

Sobre la base de l'evidència actual de certesa molt baixa a baixa, no hi ha seguretat sobre l'eficàcia i la seguretat de la ivermectina utilitzada per tractar o prevenir la covid-19. Els estudis realitzats són petits i pocs es consideren de qualitat alta. Hi ha diversos estudis en marxa que podrien aportar respostes més clares en les actualitzacions de la revisió. En general, l'evidència fiable disponible fins ara no dona suport a l'ús de la ivermectina per al tractament o la prevenició de la covid-19 fora dels assaigs aleatoritzats ben dissenyats.